

Област Ловеч

УТВЪРЖДАВАМ:

ВИКТОР СТОЙЧЕВ

Областен управител на Област Ловеч

..... 2023 г.

П Л А Н

за противодействие на тероризма
в област Ловеч

2023 год.

СЪГЛАСУВАТЕЛЕН ЛИСТ

<p>Областна дирекция на МВР – Ловеч</p> <p>старши комисар Станислав Великов</p>	<p>..... (подпис, печат)</p> <p>дата:</p>
<p>Регионална дирекция ПБЗН – Ловеч</p> <p>комисар Петър Петров</p>	<p>..... (подпис, печат)</p> <p>дата:</p>
<p>Териториална дирекция „Национална сигурност“ – Ловеч</p> <p>Христо Христов</p>	<p>..... (подпис, печат)</p> <p>дата:</p>

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

1.	Общи положения	3
1.1.	Основания за разработване на плана	3
1.2.	Цели	3
1.3.	Приемане на плана	3
2.	Обхват	3
3.	Възможни сценарии за терористични актове	4
4.	Нива на терористична заплаха	4
5.	Степени на готовност за реагиране	5
6.	Ръководство и управление	7
7.	Оповестяване, информиране и промяна на степените на готовност за реагиране	8
7.1.	При заплаха от терористична дейност	8
7.2.	При осъществен терористичен акт	9
8.	Разследване	9
9.	Комуникации с обществото	10
10.	Поддържане на плана в актуално състояние	10
11.	Осигуряване изпълнението на плана	10
12.	Връзка с други планове	10
	Приложения	

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНА

Планът е изготвен в отговор на устойчивото нарастване на нивата на терористична заплаха в глобален мащаб, в изпълнение на изискванията на чл. 5 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност и е в съответствие с Актуализираната стратегия за национална сигурност на Република България, Стратегията на Европейския съюз за борба срещу радикализацията и набирането на терористи и Национален план за противодействие на тероризма от 2023 г.

Термините и определенията са посочени в **Приложение №1**.

1.2. ЦЕЛ НА ПЛАНА

Осигуряване на постоянна и адекватна защита на гражданите, територията и националната сигурност на Област Ловеч срещу терористични заплахи.

Единно разбиране на рисковете и координиране действията на компетентните държавни органи при повишени нива на заплаха от терористична дейност и при овладяване на последствията от терористични актове.

Превенция чрез установяване и отстраняване на причините и условията, способстващи извършването на тероризъм.

1.3 ПРИЕМАНЕ НА ПЛАНА

Планът за противодействие на тероризма в област Ловеч се приема след съгласуване от страна Областна дирекция на МВР – Ловеч, Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Ловеч и Териториална дирекция „Национална сигурност“ – Ловеч.

2. ОБХВАТ

Планът създава организация за оповестяването на органите за управление и силите за реагиране при терористичен акт и ликвидиране на последиците от него.

Предмет на плана са дейностите, осъществявани от органите за управление при различните нива на заплаха и степени на готовност.

Осъществяване на взаимодействие между структурните звена на МВР, органите на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление в област Ловеч.

Задачите и отговорностите на органите на изпълнителната власт по противодействие на терористичната дейност и овладяване на последствията от терористични актове произтичат от нормативни документи, уреждащи тяхната дейност, както и от взаимодействието им с други държавни и частни субекти. Ведомствата изпълняват задачите си съгласно своите планове за действие, заповедите и разпорежданията на съответните ръководители.

Отговорностите на органите на изпълнителната власт по изпълнение на плана са посочени в **Приложение №2**.

3. ВЪЗМОЖНИ СЦЕНАРИИ ЗА ТЕРОРИСТИЧНИ АКТОВЕ

Анализът на извършените през последните години терористични нападения извежда следните основни сценарии:

- задействане на взривно устройство в транспортни средства или на места и/или в обекти със струпване на голям брой хора;
- използване на огнестрелно или хладно оръжие с цел убийство и/или нараняване в места със събиране на голям брой хора, знакови сгради и обекти от значение за националната сигурност;
- вземане на заложници в сгради, въздухоплателни или други превозни средства.

Вероятни сценарии са и:

- задействане на взривно устройство в стратегически обекти или такива от критичната инфраструктура на страната от значение за националната сигурност с цел предизвикване на промишлени аварии или извънредни ситуации;
- извършване на атаки чрез безпилотни летателни апарати спрямо стратегически обекти от значение за националната сигурност и обекти от критичната инфраструктура;
- използване на оръжия за масово унищожение (задействане на взривно устройство съдържащо в конструкцията си химически, биологични, радиационни и ядрени (ХБРЯ) елементи или агенти „мръсна бомба“;
- нерегламентирано проникване в електронни мрежи от системи за управление на ресурси (енергоснабдяване, водоснабдяване и други) или предизвикване на авария в газо или електропреносни мрежи на големи жилищни сгради или комплекси;
- зловредно заразяване на водоизточниците, захранващи водоснабдителната мрежа с цел причиняване на заплахата за живота и здравето на цивилното население.
- връзване на превозно средство в група цивилни граждани;
- умишлено причиняване на дерайлиране на железопътно превозно средство чрез специални технически средства с цел застрашаване живота и здравето на цивилни граждани и нанасяне на значителни материални щети;

Съдържанието на отделните сценарии е посочено в **Приложение № 3**.

4. НИВА НА ТЕРОРИСТИЧНА ЗАПЛАХА

Въз основа на получена информация Националният контратерористичен център (НКЦ) извършва анализ и оценка на терористичната заплахата за конкретни обекти и лица на национално, областно и общинско ниво и чрез председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) предлага на министъра на вътрешните работи определяне или промяна на нивото на заплахата и въвеждане на степен на готовност за реагиране.

За оценяване на заплахата се прилагат следните нива:

- **ТРЕТО НИВО – ниско ниво;**
- **ВТОРО НИВО – високо ниво;**
- **ПЪРВО НИВО – много високо ниво.**

Критериите за обявяване на съответните нива на заплахата са:

ТРЕТО НИВО

Наличната информация за средата за сигурност предполага ниска вероятност от планиране и осъществяване на терористичен акт.

ВТОРО НИВО

Значителен брой елементи на заплаха са оценени като налични в страната или в непосредствено съседство и е налице реален риск от извършване на терористичен акт.

ПЪРВО НИВО

Всички елементи за заплаха са налице в страната или в непосредствено съседство и съществува висок риск от извършване на терористичен акт. Съществуват непосредствени намерения за осъществяване на такъв акт с налични средства и създадена организация.

5. СТЕПЕНИ НА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ

Органите на централната и местната изпълнителна власт, юридическите лица и едноличните търговци, собственици и ползватели – експлоатиращи или оператори, на стратегически обекти, които са от значение за националната сигурност, по Постановление № 181 на Министерския съвет от 2009 г., прилагат мерки за сигурност, съответстващи на нивото на заплаха.

В зависимост от нивото на заплаха от терористичен акт, ръководителят на Националния оперативен щаб (НОЩ) определя със заповед степента на готовност за реагиране, в която следва да преминават министерства, ведомства, области, общини и обекти.

Степените на готовност за реагиране при терористична заплаха са:

- **„ЗЕЛЕНА СТЕПЕН“ – постоянна готовност;**
- **„ЖЪЛТА СТЕПЕН“ – предупреждение;**
- **„ОРАНЖЕВА СТЕПЕН“ – повишена готовност;**
- **„ЧЕРВЕНА СТЕПЕН“ – реагиране.**

За отделните степени на готовност се прилагат мерки, както следва:

„ЗЕЛЕНА СТЕПЕН“ – прилагат се постоянни мерки за сигурност с цел намаляване на риска от извършване на терористичен акт. Институциите изпълняват ежедневната си дейност, поддържайки необходимото ниво на готовност за реагиране, като:

- осъществяват постоянен мониторинг и анализ за състоянието на средата за сигурност по линия на дейност;
- обменят информация за рискове и заплахи, свързани с терористична дейност и радикализация;
- поддържат готовност за своевременно и координирано противодействие на терористичните заплахи;
- изграждат и поддържат в готовност за използване комуникационни и информационни системи за управление;
- разработват планове за противодействие на тероризма и ги поддържат в актуално състояние;
- провеждат практически тренировки и учения за реагиране и усвояване на плановете.

„ЖЪЛТА СТЕПЕН“ – средата за сигурност е променила състоянието си и съществува риск от осъществяване на терористичен акт. Институциите засилват наблюдението на конкретни параметри на средата за сигурност и повишават готовността за прилагане на допълнителни мерки за сигурност, като:

- проверяват степента на готовност за противодействие на терористичните заплахи;

- активизират дейността си по събиране, оценка, анализ и обмен на информация по конкретната заплаха и средата за сигурност;
- правят преглед и оценка на плановете за реагиране и при необходимост ги актуализират;
- при необходимост провеждат допълнителна подготовка на служителите в зависимост от характера на риска от извършване на терористична дейност;
- проверяват изправността и работоспособността на комуникационните и информационните системи;
- усилват охраната на отделни стратегически обекти, масови мероприятия или отделни сгради и съоръжения с пребиваване на голям брой хора;
- извършват подготовка на транспортни, логистични и други материални средства за осигуряване на действията;
- извършват подготовка за прилагане на допълнителни специфични мерки за сигурност в зависимост от степента и характера на риска.

-
„ОРАНЖЕВА СТЕПЕН“ – има информация за реален риск за осъществяване на терористичен акт. Институциите привеждат в действие необходимите специфични мерки за сигурност, като извършват следното:

- активизират всички източници за добиване и събиране на информация, оценяват, обобщават и анализират придобитата информация и я предоставят на НКТЦ;
- активизират оперативно-разузнавателната и оперативно-издирвателната дейност за установяване на терористите и свързаните с тях лица;
- подготвят за незабавно използване дирекция „Специални операции и борба с тероризма“ (ДСОБТ) към Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ при МВР (ГДЖСОБТ-МВР), други специализирани сили на МВР и формирования на Въоръжените сили за пресичане на терористична дейност и неутрализиране на терористи;
- преминават в усилен режим на работа и незабавна готовност за въвеждане в застрашения район на полицейски сили и средства, както и сили и средства на Въоръжените сили;
- въвеждат, при необходимост, ограничения за придвижване на гражданите, ограничаване посещението на места със събиране на голям брой хора, обществения транспорт, търговски и други дейности;
- въвеждат повишени мерки за наблюдение и контрол на държавната граница;
- извършват, при необходимост, евакуация на хора и материални средства;
- планират и провеждат допълнителна подготовка на служителите по отношение на конкретния риск;
- проверяват изправността и активират комуникационните и информационните системи;
- подготвят транспортни, логистични и други материални средства и сили за осигуряване на действията при възникване на извънредна ситуация;
- усилват дежурството и при необходимост преминават в постоянен режим на работа;
- привеждат в работен режим органите си за управление при противодействие на тероризма.

„ЧЕРВЕНА СТЕПЕН“ – при осъществен терористичен акт:

- ДСОБТ и други специализирани сили за пресичане на терористична дейност и неутрализиране на терористи, предприемат действия за адекватен отговор и се въвеждат в зоната на антитерористичната операция;

- по решение на НОЩ и заповед на министъра на отбраната определени сили и средства от Въоръжените сили се привеждат в готовност за използване и се въвеждат в зоната на антитерористичната операция, зоната на инцидента или застрашения район;
- директорът на съответната териториална структура на МВР разпорежда и организира действия за изолиране района на инцидента, действия на специализираните сили за овладяване на ситуацията, извеждане на хората и провеждане на първоначални действия по разследване;
- директорът на съответната териториална структура за пожарна безопасност и защита на населението разпорежда изпълнение на незабавни действия за овладяване на ситуацията, като с приоритет се изпълняват тези, свързани с опазване на живота и здравето на хората;
- директорът на съответната регионална здравна инспекция координира дейностите по медицинското осигуряване, създава организация за оказване на медицинска помощ на пострадалите и оказва методично ръководство при провеждане на хигиенни и противоепидемични мероприятия за гарантиране здравето и живота на населението;
- командирите на военни формирования, пристигайки в зоната на антитерористичната операция/зоната на инцидента или застрашените райони, се представят на ръководителя на Временния оперативен щаб/ръководителя на операцията/ръководителя на съвместната операция за овладяване на последствията от терористичен акт, за координиране на действията и уточняване на задачите;
- щабове за управление на министерствата и ведомствата, на областите и общините, на чиято територия е извършен терористичният акт се привеждат в готовност за работа;
- въвежда се постоянен режим на работа на силите и средствата за овладяване на извънредната ситуация;
- изпълняват се и други дейности, разпоредени от НОЩ.

6. РЪКОВОДСТВО И УПРАВЛЕНИЕ

Областният управител осъществява управление на силите и средствата чрез съществуващия Областен щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния и с общинските щабове.

При всяка степен на готовност за реагиране, областен управител и кметовете на общини изпълняват планираните мерки, съгласно **Приложение № 4**.

За непосредствено управление на силите за реагиране в зоната на терористичния акт се създава Временен оперативен щаб /ВОЩ/. В състава му се включват ръководителите на екипите, изпълняващи задачи по овладяване на ситуацията и представители на областния управител и кмета на съответната община.

Ръководството на ВОЩ се осъществява от директора на ОД МВР на територията на област Ловеч.

Общата координация на действията на териториалните структури на органите на изпълнителната власт при овладяването на последствията от извършен терористичен акт се осъществява от областния управител.

За пресичане на терористична дейност се провежда специална антитерористична операция.

За овладяване на последствията от терористичен акт се провежда съвместна операция на привлечените за участие сили и средства на ведомства, общини, физически и юридически лица.

При заплахата от терористичен акт или вземане на заложници:

- Със сили на ОД МВР (при необходимост и съседни ОДМВР) се изолира зоната на кризисната ситуация. Провеждат се оперативно-издирвателни мероприятия за установяване и задържане на лица, оказващи съдействие на терористите;

- Информира се Министерски съвет за ситуацията и се иска съдействие (при необходимост) за овладяване на кризата;
- На мястото на инцидента се сформира временен щаб за координиране действията на всички участници в специализираната операция;
- Провеждат се оперативно-издирвателни мероприятия за установяване и задържане на лица, оказващи съдействие на терористите;
- Осигуряват се обществения ред и извеждането на застрашеното население от зоната на кризисната ситуация;
- Осигурява се на безопасността на движението по маршрутите за изнасяне на органите за управление и специализираните държавни органи;
- Провежда се специална операция за неутрализиране на терористите и освобождаване на заложниците (ако има отвлечени);

При извършен терористичен акт (взривяване, разрушаване, пожар):

- Със сили на ОДМВР (при необходимост и съседни ОДМВР) се изолира зоната на кризисната ситуация. Провеждат се оперативно-издирвателни мероприятия за установяване и задържане на лица, оказващи съдействие на терористите;
- Информира се МС за ситуацията и се иска съдействие (при необходимост) за овладяване на кризата;
- В близост до мястото на инцидента се сформира временен щаб за координиране действията на всички участници в специализираната операция;
- Провеждат се оперативно-издирвателни мероприятия за установяване и задържане на лица, оказващи съдействие на терористите;
- Осигуряват се общественият ред и извеждането на застрашените граждани, не се допуска навлизане на други лица в зоната на извънредна ситуация;
- Осигурява се безопасността на движение по маршрутите за изнасяне на органите за управление и специализираните държавни органи;
- Осигуряват се максимален брой медицински екипи за оказване на помощ на пострадалите граждани (при необходимост със съдействие от съседни общини и области);
- Извършват се пожарогасителни работи в зоната на кризата;
- Силите на РД ПБЗН - Ловеч (при необходимост се привличат части от съседни структури на ГД ПБЗН-МВР) извършват спасителни действия в зоната на инцидента;
- С екипи на енергоразпределителните дружества и ВиК се осигурява безопасна работа на специализираните служби в зоната на поражение;

Областният управител поддържа връзка и информира периодично МС относно развитието на кризата.

Щаба за координация поддържа връзка със съседните областни центрове и иска съдействие и помощ (при необходимост) - медицински екипи, противопожарни средства, сили на ГД ПБЗН-МВР.

7. ОПОВЕСТЯВАНЕ, ИНФОРМИРАНЕ И ПРОМЯНА НА СТЕПЕНИТЕ НА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ

7. 1. ПРИ ЗАПЛАХА ОТ ТЕРОРИСТИЧНА ДЕЙНОСТ

Оперативният дежурен център на Министерството на вътрешните работи (ОДЦ-МВР) оповестява министерствата, ведомствата и органите на местната власт за преминаване в определената степен на готовност за реагиране.

Областният управител получава информацията за заплахата или извършен терористичен акт от ОДЦ-МВР или друг източник и незабавно свиква щаба за координация, привежда настоящия план в действие и информира МС.

Оперативните дежурни на оповестените институции незабавно информират техните ръководители, които от своя страна разпореждат изпълнение на мерките, предвидени за съответната степен на готовност, съгласно приложение № 4.

Предупреждението и оповестяването на органите на изпълнителната власт и ЕСС се извършва от оперативния център на РДПБЗН по групи със системата DAKS. За целта се използват посочените в приложение № 5 точки за контакт.

Администрирането на системата се осъществява от РДПБЗН. Ръководителите на отделните групи са длъжни да предоставят в РДПБЗН информация с телефоните на оповестяваните лица. Всяко оповестено лице получава ПИН (персонален идентификационен код) за потвърждаване на оповестяването. Два пъти в годината по план на ГДПБЗН и график, утвърден от областния управител се провежда тренировка по оповестяването на отделните групи.

7. 2. ПРИ ОСЪЩЕСТВЕН ТЕРОРИСТИЧЕН АКТ

В общия случай информацията за извършен терористичен акт на територията на страната ще се получи на ЕЕНСП 112 или в териториалните структури на МВР.

При получаване на сигнала на ЕЕНСП 112 същият се обработва от служителите, съгласно утвърдени вътрешни правила и се предава на службите за спешно реагиране, съгласно чл. 19, ал. 1 от Закона за националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112.

Оперативният дежурен на териториалната структура на МВР, на чиято територия е извършен терористичният акт:

- изпраща на местопроизшествието полицейски сили от единната разстановка;
- докладва на ОДЦ-МВР;
- оповестява структурите на министерството, намиращи се на територията на областната дирекция;
- оповестява съответния Център за спешна медицинска помощ, областния управител и кмета на общината.

Оповестените структури **незабавно преминават в „ЧЕРВЕНА“ степен на готовност** и изпълняват планираните дейности.

8. РАЗСЛЕДВАНЕ

Разследването се извършва от компетентния съгласно НПК разследващ орган под ръководството на съответната компетентна прокуратура (СГП или военно-окръжна прокуратура).

При първоначалните действия на мястото на инцидента се привличат специализирани екипи за търсене и обезвреждане на взривни устройства от състава на МВР, специализирани лаборатории за мониторинг на състоянието на въздуха от състава на ГДПБЗН-МВР и Министерството на околната среда и водите (МОСВ), лаборатории за мониторинг на състоянието на околната среда и водите от състава на МОСВ, специализирани екипи за установяване наличието и вида на радиоактивно замърсяване от Агенцията за ядрено регулиране и Министерството на здравеопазването. Специализираните екипи дават препоръки на ръководителя на операцията на място за поведение и действие на служителите и необходими защитни мерки спрямо населението.

Районът на инцидента се изолира от сили на МВР и/или Въоръжените сили, които изграждат външен периметър с цел сигурност и запазване на местопроизшествието за документиране и

изземване на веществени доказателства. В периметъра не се допуска навлизане на представители на средствата за масово осведомяване и лица, които нямат пряко отношение към неутрализиране на терористите или овладяване на последствията от терористичния акт.

Своевременно организиране на засилен информационен обмен от компетентните институции по линия на международното сътрудничество с цел подпомагане на разследващите органи за своевременното установяване на факти и обстоятелства, съотносими към разследваната терористична дейност.

Компетентните разследващи органи указват/разясняват на пострадалите от терористичния акт за възможността за подпомагане и компенсация по реда на Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления и извършват индивидуална оценка с оглед установяване наличието на специфични нужди от защита по смисъла на § 1, ал. 4 от Допълнителните разпоредби на Наказателно-процесуалния кодекс (НПК).

9. КОМУНИКАЦИЯ С ОБЩЕСТВОТО

Информирането на гражданите за наличие на заплаха, за предприети мерки от органите на изпълнителната власт, както и препоръки за поведение и действие се осъществява само от Пресцентъра на МВР, координирано с Пресцентъра на Министерски съвет и ДАНС.

Пресцентърът на Министерски съвет предоставя информация на средствата за масова информация от името на министър-председателя на Р. България и Съвета по сигурност към Министерския съвет.

При мащабни терористични актове се обявява на обществеността открита линия /телефон, електронна поща/ за контакт с близките на пострадалите или за подаване на информация, свързана с терористичния акт.

10. ПОДДЪРЖАНЕ НА ПЛАНА В АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

Планът се преразглежда и актуализира в срок до 3 месеца след приемане на Националния план за противодействие на тероризма или при промяна в Закона за противодействие на тероризма.

Ръководителите на общини и ведомства в срок до 10 работни дни информират писмено Областен управител на област Ловеч при настъпили промени в състава на определените със заповед членове на Областен щаб за защита при бедствия и Областен съвет за сигурност.

11. ОСИГУРЯВАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА

За осигуряване ефективното изпълнение на плана ръководителите на щабове на области и общини организират събиране и обучение на щабове най-малко един път на две години.

Органите на изпълнителната власт и юридическите лица, на които са възложени функции по противодействие на тероризма, най-малко един път на две години планират и провеждат обучение и подготовка за действие при терористични актове.

12. ВРЪЗКА С ДРУГИ ПЛАНОВЕ

Настоящият план има връзка с:

- Национален план за противодействие на тероризма, приет с Решение № 564 на Министерски съвет от 2023 г.;
- Областен план за защита при бедствия от 2019 г.;
- План за сигурност на Област Ловеч от 2022 г.

Приложение №1

ТЕРМИНИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Терористична престъпна дейност извършва този „който с цел да създаде смут и страх в населението или да заплаши, или да принуди орган на властта, представител на обществеността или представител на чужда държава или на международна организация да извърши или пропусне нещо в кръга на неговите функции, извърши престъпление по чл.115, чл.128, чл.142, ал.1, чл.216, ал.1, 326, чл.330, ал.1, чл.333, чл.334, ал.1, чл.337, ал.1, чл.339, ал.1, чл.340, ал. 1 и 2, чл.341а, ал.1 – 3, чл.341б, ал., чл.344, чл.347, ал.1, чл.348, чл.349, ал.1 и 3, чл.350, ал.1, чл.352, ал.1, чл.354, ал.1, чл.356е, ал.1р чл.356з се наказва за тероризъм.

Чл.108а от Наказателния кодекс на Р България

Отвлечане и противозаконно лишаване от свобода – извършва този, който отвлече друго и който противозаконно лиши някого от свобода.

Чл. 142 и 142а от Наказателния кодекс на Р България

Национална сигурност е динамично състояние на обществото и държавата, при което са защитени териториалната цялост, суверенитетът и конституционно установеният ред на страната, когато гарантират демократичното функциониране на институциите и основните права и свободи на гражданите, в резултат на което нацията запазва и увеличава своето благосъстояние и се развива, както и когато страната успешно защитава националните си интереси и реализира националните приоритети.

Чл. 2 от Закона за управление и функциониране на системата за национална сигурност

Криза е събитие, което нарушава състоянието на националната сигурност в резултат на целенасочени действия или бездействия на лица, групи и организации.

§ 1, т.3 от Допълнителните разпоредби на Закона за управление и функциониране на системата за национална сигурност

Ситуационен център е структура, осъществяваща събирането, анализирането и незабавното докладване на постъпилата информация във връзка с предотвратяването и/или ограничаването на кризи, както и за координиране на мерките и действията за реакция, овладяване и преодоляване на кризата.

§ 1, т.4 от Допълнителните разпоредби на Закона за управление и функциониране на системата за национална сигурност

Критична инфраструктура е система от съоръжения, услуги и информационни системи, чието спиране, неизправно функциониране или разрушаване би имало сериозно негативно въздействие върху здравето и безопасността на населението, околната среда, националното стопанство или върху ефективното функциониране на държавното управление.

§ 1, т.18 от Допълнителните разпоредби на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България

Взривно или друго смъртоносно устройство означава:

- a) Взривно или запалително оръжие или устройство, предназначено или имащо способност да причинява смърт, сериозни телесни наранявания или значителни материални щети;
- b) Оръжие или устройство, предназначено или имащо способност да причинява смърт, сериозни телесни наранявания или значителни материални щети чрез изпускане, разпръскване или допир на отровни химически вещества, биологични агенти или токсини или подобни вещества, биологични агенти или токсини или подобни вещества, или радиация или радиоактивен материал.

Чл.1 от Международна конвенция за борба с бомбения тероризъм

Всяко лице, което залови или задържи и заплашва да убие, да нарани или да продължи да задържа друго лице /наречено по-нататък „заложник“/ с цел да принуди трета страна, а именно държава, междуправителствена организация, физическо или юридическо лице или група лица да извърши определено действие или да се въздържа от такова, като пряко или непряко условие за освобождаване на заложника, извършва престъплението вземане на заложници по смисъла на тази конвенция.

Всяко лице, което:

- a) извърши опит да вземе заложници или
- b) е съучастник на лице, което извършва или се опитва да извърши действия на вземане на заложници, също извършва престъпление по смисъла на тази конвенция.

Чл.1 от Международна конвенция за борба срещу вземането на заложници

Приложение №2

ОТГОВОРНОСТИ НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ

- Организира разработването и утвърждава областен план за действие при терористична дейност.
- Организира обучението на областната администрация за начините на поведение и действие при терористични заплахи и изпълнение на необходимите защитни мерки.
- Координира и контролира подготовката за защита при терористични действия, извършвана от областната администрация, териториалните звена на министерствата и ведомствата, юридическите и физическите лица в областта.
- Организира и контролира изпълнението на превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от терористични действия.
- Създава организация за оповестяване при терористични заплахи.

КМЕТ НА ОБЩИНА

- Организира и ръководи защитата на населението при терористична дейност на територията на общината.
- Организира разработването и внася за приемане от общинския съвет на общински план за действие при терористична дейност и предоставя данни за изготвянето на областния план.
- Организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от терористични действия.
- По искане на компетентните държавни органи въвежда и контролира изпълнението на ограничителни мерки спрямо гражданите, намиращи се на територията на общината, както и спрямо осъществяване на търговски и комунални дейности, доставка на електроенергия, топлоподаване, газоподаване, водоподаване, интернет доставчици и др.
- Координира спасителните дейности и неотложните аварийно-възстановителни работи за ликвидиране на последиците от терористична дейност.
- Извършва обмен на информация с оперативния дежурен на областната дирекция на МВР.
- Организира и координира временното извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадали граждани.
- На основание Закона за автомобилните превози отправя искане към превозвачите за предоставяне на транспортни средства при извършване на спасителни дейности и при евакуация на хора, животни и материални ценности.

Приложение №3

ВЪЗМОЖНИ СЦЕНАРИИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ТЕРОРИСТИЧНИ АКТОВЕ

1. ЗАДЕЙСТВАНЕ НА ВЗРИВНО УСТРОЙСТВО В ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА И/ИЛИ В ОБЕКТИ СЪС СТРУПВАНЕ НА ГОЛЯМ БРОЙ ХОРА

Такива терористични актове могат да се извършат от терористи, които се самовзривяват или задействат предварително заложено взривно устройство.

Очаква се да има множество загинали и ранени хора, както и затруднени комуникациите в района на инцидента. Налага се бързо евакуиране на пострадалите и добра организация на спасителните действия. Задължително е да се извърши търсене и обезвреждане на взривни устройства, чието взривяване може да доведе до множество допълнителни жертви. Необходим е бърз мониторинг на състоянието на околната среда за наличие на токсични вещества или радиационно замърсяване. С цел задържане на евентуални извършители се блокира зоната на инцидента, извеждат се гражданите и се снемат данни за тяхната самоличност.

2. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ОГНЕСТРЕЛНО ИЛИ ХЛАДНО ОРЪЖИЕ С ЦЕЛ УБИЙСТВО И/ИЛИ НАРАНЯВАНЕ В МЕСТА СЪС СЪБИРАНЕ НА ГОЛЯМ БРОЙ ХОРА, ЗНАКОВИ СГРАДИ И ОБЕКТИ ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ

Тази терористична дейност се осъществява от лица, които използват открито огнестрелно или хладно оръжие на обществени места, като се стремят да убият или наранят максимален брой хора или знакови за обществото личности. Основна роля за овладяване на такива ситуации имат полицейските сили, които трябва да обезвредят стрелеца/стрелците, бързо да изведат хората от обсега на огнестрелното оръжие и да осигурят свидетели за разследване на престъплението. Може да се очаква затруднена комуникация в района на инцидента, наличие на паника сред хората, значителен брой убити или тежко ранени. Важно е на пострадалите спешно да бъде оказана медицинска помощ. Ситуацията ще се усложни при добре планирани многоточкови атаки, проведени в няколко места със събиране на голям брой хора при използване на мощно огнестрелно оръжие или дълго хладно оръжие.

3. ВЗЕМАНЕ НА ЗАЛОЖНИЦИ В СГРАДИ, ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ ИЛИ ДРУГИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

При такава терористична дейност се вземат заложници, които се поставят под контрол в сграда, самолет или друг вид превозно средство. Целта е водене на преговори с властите, печелене на време или отвличане на вниманието. Овладяването на ситуацията изисква участие на добре подготвени екипи за преговори, изолиране на района на инцидента, провеждане на специална операция от ГДЖСОБТ-МВР за обезвреждане на терористите и извеждане на заложниците. Необходимо е да се извърши търсене и обезвреждане на взривни устройства в близост до мястото на инцидента, както и да има готовност за извършване на спасителни дейности и медицинска евакуация.

4. ЗАДЕЙСТВАНЕ НА ВЗРИВНО УСТРОЙСТВО В СТРАТЕГИЧЕСКИ ОБЕКТИ ИЛИ ТАКИВА ОТ КРИТИЧНАТА ИНФРАСТРУКТУРА НА СТРАНАТА ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ С ЦЕЛ ПРЕДИЗВИКВАНЕ НА ПРОМИШЛЕНИ АВАРИИ ИЛИ ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

Терористичният акт може да се извърши чрез активиране на взривно устройство, кола бомба или чрез използване на летателен апарат. Възможно е изпускане в атмосферата на ХБРЯ елементи или агенти и/или използване на „мръсна бомба“, причиняване на наводнения, свлачища или срутване на големи земни маси. В зависимост от последствията може да се очакват множество жертви, екологично замърсяване, разрушения на сгради, нарушаване операциите на летище, пътни съоръжения, летищна или железопътна инфраструктура и значителни икономически загуби. От съществена важност са ефективните спасителни операции, гасенето на възникнали пожари и оказването на спешна медицинска помощ на пострадалите.

5. ИЗВЪРШВАНЕ НА АТАКИ ЧРЕЗ БЕЗПИЛОТНИ ЛЕТАТЕЛНИ АПАРАТИ СПРЯМО СТРАТЕГИЧЕСКИ ОБЕКТИ ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ И ОБЕКТИ ОТ КРИТИЧНАТА ИНФРАСТРУКТУРА.

В световен мащаб се наблюдава засилване на хибридните действия при извършване на терористични актове, поради което зачестяват атаките с безпилотни летателни апарати (БЛА). При този вид терористични нападения могат да бъдат използвани един или повече БЛА спрямо различни стратегически обекти от значение за националната сигурност, причинявайки значителни материални загуби, екологични и ядрени замърсявания, спиране на електроподаването и комуникационните системи. Нападенията с БЛА спрямо летищата ще затруднят съществено въздухоплаването създавайки рискове от нанасяне на щети на въздухоплавателните съдове и застрашавайки живота и здравето на множество цивилни граждани.

6. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ОРЪЖИЯ ЗА МАСОВО УНИЩОЖЕНИЕ (ЗАДЕЙСТВАНЕ НА ВЗРИВНО УСТРОЙСТВО СЪДЪРЖАЩО В КОНСТРУКЦИЯТА СИ ХБРЯ ЕЛЕМЕНТИ ИЛИ АГЕНТИ „МРЪСНА БОМБА“)

Този вид терористична дейност е особено опасна поради голямото разнообразие от начини за нейното извършване. Трудното разкриване на причините и последствията прави изключително сложни спасителните дейности и разследването. За спасяването на големия брой жертви са необходими специализирани медицински действия. Очакваните щети са значителни.

7. НЕРЕГЛАМЕНТИРАНО ПРОНИКВАНЕ В ЕЛЕКТРОННИ МРЕЖИ ОТ СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕСУРСИ (ЕНЕРГОСНАБДЯВАНЕ, ВОДОСНАБДЯВАНЕ И ДРУГИ) ИЛИ ПРЕДИЗВИКВАНЕ НА АВАРИЯ В ГАЗО- ИЛИ ЕЛЕКТРОПРЕНОСНИ МРЕЖИ НА ГОЛЕМИ ЖИЛИЩНИ СГРАДИ ИЛИ КОМПЛЕКСИ

Терористичният акт е насочен към осъществяване на неоторизиран достъп до информационни източници и/или мрежи, които управляват, контролират или показват важни за страната дейности (енергоснабдяване, водоснабдяване и други) или предизвикване на аварии, които ще доведат до спиране на газо- или електроподаването и/или до невинни жертви. Допълнителни цели са убесресите на държавното ръководство, на публични личности и други, насочени към радикализиране на настроенята и уронване на легитимността им. За осъществяването на такава терористична дейност се използват дефицити в информационните инфраструктури и в служителите, ангажирани с поддържането им.

Реагирането попада основно в областта на системите за киберсигурност. Съответните министерства, ведомства, собственици и оператори на поразените системи планират и прилагат допълнителни мерки за стабилизиране работата на ключово важните системи и мрежи.

8. ЗЛОВРЕДНО ЗАРАЗЯВАНЕ НА ВОДОИЗТОЧНИЦИ, ЗАХРАНВАЩИ ВОДОСНАБДИТЕЛНАТА МРЕЖА С ЦЕЛ ПРИЧИНЯВАНЕ НА ЗАПЛАХА ЗА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО НА ЦИВИЛНОТО НАСЕЛЕНИЕ

При този вид терористични актове се използват различни химични и биологични вещества, които биха заразили питейната вода на населените места с цел причиняване на вредни последици за живота и здравето на цивилното население. В такъв случай е много важно да се извърши своевременно осведомяване на населението и спиране на водоснабдяването до овладяването на кризата.

9. ВРЯЗВАНЕ НА ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО В ГРУПА ЦИВИЛНИ ГРАЖДАНИ

Терористичният акт може да се осъществи от членове или симпатизанти на терористични структури или саморадикализирали се лица. Извършителите може да са жители на населеното място или държавата, където ще се извърши нападението, или да се придвижат до там по указание на ръководителите си. Когато извършителите са саморадикализирали се лица, мястото и времето на нападението се определя от самите тях.

Такъв терористичен акт цели убийство или нараняване на максимален брой цивилни граждани, за да се демонстрират възможностите на извършителите и да се всее страх и паника сред населението и службите за сигурност.

Основна роля за овладяване на такива ситуации имат полицейските сили, които трябва да обезвредят водача на превозното средство и придружаващите го съмишленици. Транспортното средство, с което е извършено нападението, следва да се провери от експерти за наличие на взривно вещество или друго средство за причиняване на допълнителни жертви и наранявания.

10. УМИШЛЕНО ПРИЧИНЯВАНЕ НА ДЕРАЙЛИРАНЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО ЧРЕЗ СПЕЦИАЛНИ ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА С ЦЕЛ ЗАСТРАШАВАНЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО НА ЦИВИЛНИ ГРАЖДАНИ И НАНАСЯНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИ МАТЕРИАЛНИ ЩЕТИ.

При този вид терористична дейност се използват специални технически средства, които причиняват дерайлиране на железопътни превозни средства от наземната и подземната железопътна мрежа, целящи застрашаването на живота и здравето на цивилни граждани, което би предизвикало огромен обществен отзвук. Терористичният акт може да бъде насочен и спрямо товарни превози с високорискови материали, при което съществува риска от нанасянето на големи материални щети и множество цивилни жертви.

С цел превенция на такива терористични актове е необходимо подобряване на сигурността на железопътната инфраструктура.

СТЕПЕНИ НА ГОТОВНОСТ И ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ТЯХ

ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ	ПАРТНЬОРИ
„ЗЕЛЕНА“ СТЕПЕН – ПОСТОЯННА ГОТОВНОСТ Прилагат се постоянни мерки за сигурност с цел намаляване на риска от извършване на терористичен акт. Институциите изпълняват ежедневната си дейност, поддържайки необходимото ниво на готовност за реагиране.		
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ		
<ul style="list-style-type: none"> - организира разработването и утвърждава областен план за противодействие на тероризма; - организира и контролира изпълнението на превантивни мерки за недопускане или намаляване на последиците от терористични действия в общините и областните структури на министерствата и ведомствата; - организира обучението на ръководния състав и провеждане на учения за усвояване на плановете. 	областен управител	СДВР, ОДМВР, ТДНС, формирования на МО и БА, общини
КМЕТ НА ОБЩИНА		
<ul style="list-style-type: none"> - организира разработването на и внася за утвърждаване от общинския съвет общински план за противодействие на тероризма и предоставя данни за изготвянето на областния план; - във взаимодействие с органите на МВР и ДАНС организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от терористични действия на територията на общината. 	кмет	МВР, териториални структури на министерства, ведомства, юридически лица
„ЖЪЛТА“ СТЕПЕН – ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ Средата за сигурност е променила състоянието си и съществува риск от осъществяване на терористичен акт. Институциите засилват наблюдението на конкретни параметри на средата за сигурност и повишават готовността за прилагане на допълнителни мерки за сигурност.		

ПЛАН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ	ПАРТНЬОРИ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ		
<ul style="list-style-type: none"> - провежда мероприятия за засилване охраната и бдителността на служителите от областната администрация по отношение на заплахата; - прави преглед на Плана за противодействие на тероризма и при необходимост го актуализира; - при необходимост провежда заседание на Оперативния щаб за оценка на ситуацията и предприема мерки; - проверява комуникационната система за оповестяване и обмен на информация при извънредни ситуации; - предприема и други мерки за сигурност при необходимост. 	областен управител	СДВР и ОДМВР, ТДНС, формирования на МО и БА, общини
КМЕТ НА ОБЩИНА		
<ul style="list-style-type: none"> - провежда мероприятия за засилване охраната и бдителността на служителите от общинската администрация, училищата, детските градини, общинските фирми и водоеми по отношение на заплахата; - във взаимодействие с органите на МВР и ДАНС прави преглед на разчетите за усилване охраната на конкретни обекти; - прави преглед на Плана за противодействие на тероризма и при необходимост го актуализира; - провежда заседание на Оперативния щаб за оценка на ситуацията и предприема допълнителни мерки за сигурност; - проверява комуникационната система за оповестяване и обмен на информация при извънредни ситуации; - предприема и други мерки за сигурност при необходимост по искане на компетентните държавни органи; - по искане на МВР и ДАНС въвежда и контролира изпълнение на ограничителни мерки спрямо гражданите, намиращи се на територията на общината и спрямо осъществяването на търговски, комунални дейности, доставка на ел. енергия, топлоподаване, газоподаване, водоподаване, интернет доставчици и други. 	кмет	МВР, ДАНС, общини, юридически лица

ПЛАН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ	ПАРТНЬОРИ
<p>„ОРАНЖЕВА“ СТЕПЕН – ПОВИШЕНА ГОТОВНОСТ Съществува информация за реален риск за осъществяване на терористичен акт. Институциите привеждат в действие необходимите специфични мерки за сигурност.</p>		
<p>ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - продължава да изпълнява дейностите при постоянна и повишена готовност; - организира дейности за изпълнение на необходимите защитни мерки; - предприема изпълнението на превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от терористични действия; - създава организация за оповестяване при терористични заплахи; - актуализира възможностите на спешна помощ и болничните заведения. 	<p>областен управител</p>	<p>СДВР и ОДМВР, ТДНС, формирования на МО и БА</p>
<p>КМЕТ НА ОБЩИНА</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - повишава бдителността на служителите от общинската администрация, училищата, детските градини и общинските фирми по отношение на конкретни параметри на заплахата; - при необходимост и във взаимодействие с органите на МВР и ДАНС повишава охраната на конкретни обекти; - при необходимост провежда заседание на Оперативния щаб на общината за оценка на ситуацията и предприемане на мерки; - проверява комуникационната система за оповестяване и обмен на информация при извънредни ситуации; - своевременно събира, обобщава и анализира информация постъпила от ДАНС и МВР; - по искане на органите на МВР и ДАНС въвежда и контролира изпълнението на ограничителни мерки спрямо гражданите, намиращи се на територията на общината, както и спрямо осъществяване на търговски, комунални дейности, доставка на електроенергия, топлоподаване, газоподаване, водоподаване, локални интернет доставчици и други; 	<p>кмет</p>	<p>МВР, ДАНС, общини, юридически лица</p>

ПЛАН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ	ПАРТНЬОРИ
<ul style="list-style-type: none"> - предприема и други мерки за сигурност при необходимост по искане на компетентните държавни органи. 		
„ЧЕРВЕНА“ СТЕПЕН – РЕАГИРАНЕ При осъществен терористичен акт		
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ		
<ul style="list-style-type: none"> - лично или определен от него ръководен служител участва в дейността на ВОЩ за координиране действията на място; - формира и ръководи Областния щаб за защита при бедствия; - ръководи мероприятията по защитата на населението на територията на областта; - организира своевременното събиране на информация за медицински загуби и материални щети; - по искане на компетентните държавни органи въвежда и контролира изпълнението на ограничителни мерки спрямо гражданите, намиращи се на територията на областта, както и за осъществяване на търговски, комунални и други дейности. 	<p>областен управител</p>	<p>СДВР и ОДМВР, ТДНС, СД/РДПБЗН, формирования на МО и БА, МЗ, БЧК, общини</p>
КМЕТ НА ОБЩИНА		
<ul style="list-style-type: none"> - лично или определен от него ръководен служител участва в дейността на ВОЩ за координиране действията на място; - формира и ръководи Общинския щаб за защита при бедствия; - ръководи провеждането на мероприятия по защитата на населението; - организира своевременното събиране на информация за загинали и пострадали граждани, както и за материални щети; - по искане на ръководителя на ВОЩ въвежда и контролира изпълнението на ограничителни мерки спрямо гражданите, намиращи се на територията на общината, както и за осъществяване на търговски, комунални дейности, доставка на електроенергия, топлоподаване, газоподаване, водоподаване, локални интернет 	<p>кмет</p>	<p>МВР, ДАНС, ПБЗН, БЧК, МЗ, доброволни формирования, юридически лица</p>

ПЛАН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ	ПАРТНЬОРИ
доставчици и др.; - организира и координира временното извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадалите лица; - организира алтернативни маршрути за придвижване на гражданите и общественя транспорт извън района на инцидента; - оказва съдействие на ръководителя на ВОЩ за информиране на гражданите за предприети ограничителни мерки и мерки за поведение и действие в зависимост от обстановката; - организира и координира предоставянето на възстановителна помощ на населението.		

ТОЧКИ ЗА КОНТАКТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА

№	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ		
	Стационарен телефон/факс	Мобилен телефон	e-mail
1.	МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ		
	ОПЕРАТИВЕН ДЕЖУРЕН ЦЕНТЪР		
	(02) 982 26 28; (02) 982 26 20; (02) 988 54 40 (факс)		odc@mvr.bg
	НАЦИОНАЛЕН ОПЕРАТИВЕН ЦЕНТЪР В ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“		
2.	(02) 982 11 60; (02) 982 11 61		fscp-noc@mvr.bg
3.	ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ“		
	НАЦИОНАЛЕН КОНТРАТЕРОРИСТИЧЕН ЦЕНТЪР		
	(02) 814 79 16; (02) 814 79 15 502 79 16; 502 79 15 (централа МВР); (02) 868 34 90 (факс)	0888 922 357	signals.nctc@dans.bg
	ТДНС-ЛОВЕЧ		
4.		0886 508 961 Директор	genko.iliev@dans.bg

ПЛАН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

ДЕЖУРНИ ПО ОБЛАСТЕН И ОБЩИНСКИ СЪВЕТ ЗА СИГУРНОСТ			
№	Област/Община	Стационарен телефон	Мобилен телефон
1.	ОСС Ловеч	068/601 074	0886 182 572
2.	ОбСС Априлци	069/58 2002	-
3.	ОбСС Летница	069/41 2052	0884 704254
4.	ОбСС Ловеч	068/ 601276, 396	0884 215092
5.	ОбСС Луковит	0697/ 53709	0879 401357
6.	ОбСС Тетевен	0678/ 52170	0879 560549
7.	ОбСС Троян	0670/ 68044	0885 880301
8.	ОбСС Угърчин	06931 2770	-
9.	ОбСС Ябланица	069/91 2127; централа 2126	-